

"U hoort nog van mijn verzekeraar."

AV&S 2021/24

Waar professionele dienstverleners werken, worden fouten gemaakt. Voor de financiële gevolgen van dergelijke fouten zijn advocaten, notarissen en accountants verplicht verzekerd. In "U hoort nog van mijn verzekeraar" bespreekt de auteur hoe een redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsbeoefenaar met inachtneming van polisvoorwaarden, wettelijke verplichtingen en tuchtrechtelijke risico's jegens de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar en de benadeelde met een aansprakelijkstelling omgaat.

I Inleiding

Waar professionele dienstverleners werken, worden fouten gemaakt. Advocaten missen wel eens een termijn,² notarissen betalen wel eens ten onrechte uit,³ accountants stellen wel eens zonder deugdelijke grondslag jaarstukken op.⁴ Ook professionele dienstverlening blijft mensenwerk.

Ter afdekking van met aansprakelijkheid gepaard gaande risico's zijn advocaten, notarissen en accountants verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (hierna ook: de 'BA-verzekering') af te sluiten. Bij de afwikkeling van aansprakelijkstellingen dienen deze beroepsbeoefenaars rekening te houden met zowel hun verzekeraar (jegens wie zij bepaalde wettelijke en contractuele verplichtingen hebben) als met de claimant (die duidelijkheid wenst over de wijze waarop aan zijn aansprakelijkstelling gevolg wordt gegeven). Al deze betrokkenen hebben hun eigen belangen. De verzekeraar heeft bij het aangaan van de BA-verzekering dekking toegezegd voor beroepsfouten en daarmee het aansprakelijkheidsrisico overgenomen, maar wil ook niet zonder gedegen onderzoek uitkeren. Een professioneel handelend dienstverlener wil open over gemaakte fouten communiceren en daarvoor zijn verontschuldigingen kunnen aanbieden maar daardoor niet zijn dekking onder de BA-verzekering verliezen. De benadeelde, tot slot, wil zo snel mogelijk een schadevergoeding en excuses.

De ervaring leert dat advocaten, notarissen en accountants onzekerheid kunnen ervaren bij de vraag hoe te handelen jegens verzekeraar en claimant. Dat is niet verwonderlijk. Deze beroepsbeoefenaars zien zich bij een aansprakelijkstelling geconfronteerd met polisvoorwaarden, wettelijke verplichtingen en tuchtrechtelijke risico's waarmee zij niet dagelijks te maken hebben. Tegen die achtergrond bespreek

ik in deze bijdrage daarom hoe een redelijke bekwaam en redelijk handelend advocaat, notaris en accountant binnen het in de vorige alinea geschetste spanningsveld manoeuvreert. Na een korte uiteenzetting over de werking en noodzakelijkheid van een BA-verzekering (paragraaf II) wordt daartoe allereerst stilgestaan bij de verplichtingen die een beroepsbeoefenaar heeft ten opzichte van zijn verzekeraar (paragraaf III). Meer specifiek gaat het dan om de mededelingsplicht, de bereddingsplicht en het verbod tot het doen van "bepaalde erkenningen". Deze verplichtingen vloeien voort uit de polisvoorwaarden en titel 7:17 BW. Een dergelijk verzekeringsrechtelijk en contractueel kader, zo komt in paragraaf IV aan de orde, ontbreekt daar waar het de verhouding tussen beroepsbeoefenaar en claimant betreft. Een beroepsbeoefenaar moet het hier in beginsel doen met de open norm van een 'redelijk handelend en redelijk bekwaam vakgenoot'. Anders dan bijvoorbeeld bestuurders en commissarissen van een vennootschap⁵ kunnen advocaten, notarissen en accountants voor hun handelen tuchtrechtelijk ter verantwoording worden geroepen. In de tuchtspraak van deze beroepsgroepen is de afgelopen jaren meermaals aan de orde gekomen hoe een redelijk handelend advocaat, notaris of accountant een aansprakelijkstelling van zijn cliënt afhandelt. In paragraaf IV sta ik daarom ook nader stil bij deze tuchtspraak en de door beroepsbeoefenaars in acht te nemen gedragsregels. Paragraaf V bevat een conclusie.

II De verzekerde beroepsbeoefenaar: de beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Een aansprakelijkheidsverzekering dekt de financiële gevolgen van aansprakelijkheid van de verzekerde voor door derden geleden schade. Als schadeverzekering in de zin van art. 7:944 BW strekt de aansprakelijkheidsverzekering tot bescherming van het vermogen van de verzekerde tegen een waardevermindering als gevolg van een tegen de verzekerde ingestelde aanspraak tot schadevergoeding.⁶ Hoewel deze geen rechtstreekse aanspraak op een

1 Mr. L.A. (Lars) van Amsterdam is advocaat bij NautaDutilil en staat professionele beroepsbeoefenaars bij in aansprakelijkheids- en verzekeringskwesties. Citeerwijze: L.A. van Amsterdam, "U hoort nog van mijn verzekeraar." AV&S 2021/25, afl. 4.

2 Vgl. HR 22 februari 2019, NJ 2020/81.

3 Hof Arnhem-Leeuwarden 16 juli 2019, JOR 2019/298.

4 HR 29 januari 2021, ECLI:NL:HR:2021:149.

5 Ook bestuurders en commissarissen kunnen onder een beroepsaansprakelijkheidsverzekering (de BCA- of D&O-verzekering) verzekeringsdekking genieten. Hoewel in aard en opzet vergelijkbaar met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor advocaten, notarissen of accountants, biedt een D&O-verzekering 'slechts' dekking voor handelen of nalaten in de hoedanigheid van bestuurder of commissaris en is deze niet bedoeld voor beroepsaansprakelijkheidsrisico's. Mede nu het contact (en de verhouding) tussen bestuurders en commissarissen enerzijds en claimanten anderzijds veel minder 'direct' is dan bij beroepsbeoefenaars, blijft de D&O-verzekering in deze bijdrage onbesproken. Zie over de D&O-verzekering onder meer H. de Groot, *Bestuurdersaansprakelijkheid (Recht en Praktijk nr. ONR2)*, Deventer: Kluwer 2011, hoofdstuk IV; M. Holtzer e.a. (red.), *Geschriften vanwege de Vereniging Corporate Litigation 2016-2017* (Serie Van der Heijden Instituut nr. 141), Deventer: Wolters Kluwer 2017, hoofdstuk III.5; A.R.J. Croiset van Uchelen, 'Just when I needed you most – de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering in faillissement', *Tijdschrift Ondernemingsrechtpraktijk*, 2016/8.

6 J.H. Wansink, *De algemene aansprakelijkheidsverzekering: een hernieuwde beschouwing in het licht van titel 7.17 BW*, Deventer: Wolters Kluwer 2006, p. 202-205.

beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar heeft, dient een aansprakelijkheidsverzekering óók de belangen van een benadeelde. Voor de verhaalbaarheid van diens vordering kan het al dan niet tegen aansprakelijkheid verzekerd zijn van de aansprakelijke partij immers van groot praktisch belang zijn. In de hierna te bespreken tuchtrechtspraak wordt deze bescherming van claimanten meegewogen.

Jegens verzekerden en claimanten heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar bepaalde verplichtingen. Zo dienen schadeverzekeraars schades voortvarend en zorgvuldig te behandelen.⁷ Van een verzekeraar mag dan ook worden verwacht dat deze binnen een redelijke termijn nadat daarom is verzocht aan diens verzekerde een dekkingstandpunt kenbaar maakt. Jegens de schadelijgende partij dient een verzekeraar zich redelijk en billijk te gedragen.⁸

Als 'species' van de aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (de AVB) dekt de BA-verzekering risico's waarmee de uitoefening van professionele (beroeps)activiteiten van advocaten, notarissen en accountants gepaard gaat.⁹ Gebruikelijk is dat de entiteit waar een beroepsbeoefenaar werkzaam is de beroepsaansprakelijkheidsverzekering afsluit (verzekeringnemer is), en dat de aan dit kantoor verbonden beroepsbeoefenaars meeverzekerd zijn. Beroepsaansprakelijkheidsverzekeraars begrenzen de dekking die een BA-verzekering biedt onder meer via de omschrijving van dekking (wat is wel en niet verzekerd) alsook via de hoogte van het eigen risico en de verzekerde som (welk bedrag is per gebeurtenis en welk bedrag is per verzekerde periode beschikbaar).

BA-verzekeringen zijn tegenwoordig (vrijwel) zonder uitzondering gebaseerd op het 'claims-made' beginsel.¹⁰ Dekking is zodoende beperkt tot aanspraken die tijdens de looptijd van de verzekering bij de beroepsbeoefenaar zijn ingediend én bij de verzekeraar zijn gemeld.¹¹ Van een 'uitloopdekking' is (dus) geen sprake: schade die na de looptijd van een verzekering wordt gemeld, is in beginsel niet onder deze verzekering gedekt. Dit kan met name tot problemen leiden als een verzekering aan het einde van de looptijd wordt beëindigd of naar een andere verzekeraar wordt overgesloten (in welk geval aansprakelijk mogelijk niet door de nieuwe én de oude verzekeraar wordt gedekt, en daardoor tussen wal en schip valt). De praktijk leert wel dat claims-made verzekeringen

in de regel de mogelijkheid bieden 'uitloopdekking' bij te kopen. Zodoende kunnen claims gedurende een contractueel afgesproken periode ook na afloop daarvan nog onder de verzekering worden gebracht. Verder bestaat er de mogelijkheid van een zogenoemde 'omstandighedenmelding', die dekking veilig moet stellen als er tegen het einde van de looptijd nog geen sprake is van een bij de verzekeraar te melden aansprakelijkstelling maar reeds bekende omstandigheden maken dat daar wel rekening mee moet worden gehouden. Door deze omstandigheden voor het eindigen van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering bij de verzekeraar te melden kan, als nadien daadwerkelijk een aansprakelijkstelling volgt, deze eveneens onder de verzekering worden gebracht. Claims-made verzekeringen bieden in beginsel wel dekking voor 'inloopriscio's': schade die voor het ingaan van de verzekering is veroorzaakt, valt onder de dekking.¹² Omdat door hantering van een zogenaamde 'retroactive date' (waarbij handelingen die zich voor een bepaalde datum hebben voorgedaan van dekking worden uitgesloten) het uitgangspunt van inloopdekking in de praktijk nog wel eens wordt ingekaderd, is ook hier een nuancering op zijn plaats. Ook kan bij inloopdekking de verzwijgingsregeling van art. 7:928 BW tot discussie leiden (de verzekeringsnemer is voor het sluiten van de verzekering verplicht aan een verzekeraar alle feiten mede te delen die hij kent of behoort te kennen, en waarvan, naar hij weet of behoort te begrijpen, de beslissing van de verzekeraar of, en zo ja, op welke voorwaarden, hij de verzekering zal willen sluiten, afhangt of kan afhangen). Het aangaan en oversluiten van claims-made beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen vergt bij degenen die daarvoor verantwoordelijk zijn dan ook een verscherpte mate van oplettendheid.

Advocaten, notarissen en accountants zijn verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.¹³ Het niet-nakomen van deze verzekeringsplicht is tuchtrechtelijk laakbaar.¹⁴ De op advocaten, notarissen en accountants van toepassing zijnde regelgeving geeft nader invulling aan de af te sluiten beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Art. 15 lid 1 Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 (de 'Verordening') verplicht een notaris zich te verzekeren tegen beroepsaansprakelijkheid waarbij (lid 2 sub a) schade tot EUR 25.000.000 en ten minste tweemaal dit bedrag per jaar gedekt moeten zijn.¹⁵ Met dien verstande dat de verplichte verzekering ten minste een bedrag van EUR 500.000 per gebeurtenis moet vergoeden, en ten minste tweemaal dit bedrag per jaar leggen art. 6.24 en 6.25 van de Verordening op de advocatuur een soortgelijke verplichting op advocaten.¹⁶

7 M.L. Hendrikse, Ph.H.J.G. van Huizen & J.G.J. Rinkes (red.), *Verzekeringsrecht (Recht en Praktijk nr. VR2)*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, hoofdstuk 26.1.2.

8 *Ibid.*

9 J. Streefkerk: in J. Wildeboer & S. Binkhorst (red.), *Handboek Personenschade*, alinea 2125.2.1. In de regel bieden BA-verzekeringen ook dekking voor de kosten van verweer en rechtsbijstand alsmede voor de kosten gemaakt ter voorkoming of beperking van de schade, zie M. de Haan & E.A.L. van Emden, *Beroepsaansprakelijkheid (Recht en Praktijk nr. CA11)*, Deventer: Wolters Kluwer 2014, hoofdstuk 13.2.

10 M. de Haan & E.A.L. van Emden, *Beroepsaansprakelijkheid (Recht en Praktijk nr. CA11)*, Deventer: Wolters Kluwer 2014, hoofdstuk 13.3.

11 J. Streefkerk: in J. Wildeboer & S. Binkhorst (red.), *Handboek Personenschade*, alinea 2125.2.3.

12 J. Streefkerk: in J. Wildeboer & S. Binkhorst (red.), *Handboek Personenschade*, alinea 2125.2.3.

13 Opvallend genoeg zijn medisch specialisten hier niet toe gehouden.

14 J.C.H. Melis/B.C.M. Waaijer, *De Notariswet*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, alinea 28.2.5.

15 Aansprakelijkheid van notarissen die meer dan EUR 1.000.000 bedraagt wordt tot een bedrag van EUR 25.000.000 gedekt via een door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie afgesloten collectieve verzekering, art. 15 lid 3 van de Verordening.

16 Een advocaat dient hierover ook jegens de deken duidelijk te communiceren, vgl. Raad van Discipline 20 juli 2020, ECLI:NL:TADRSHE:2020:52.

Accountants zijn op grond van art. 11 van de Verordening accountantsorganisaties (de 'Vao') verplicht tegen het risico van beroepsaansprakelijkheid verzekerd.¹⁷ De verzekering moet jaarlijks dekking bieden voor ten minste tweemaal het verzekerd bedrag per aanspraak (art. 12 lid 1 sub b Vao) en afhankelijk van de jaaromzet (art. 12 lid 1 sub c Vao) moet het verzekerde bedrag ten minste EUR 300.000 tot ten minste EUR 3.000.000 bedragen. Interessant is dat de Vao tevens verplicht een verzekering af te sluiten waarbij zowel inloop- als uitlooprisico's gedurende ten minste twee jaren gedekt zijn (art. 12 lid 1 sub h Vao). Een dergelijke concrete verplichting rust niet op advocaten en notarissen.

III De verhouding tussen verzekerde en verzekeraar: titel 7:17 BW en de polisvoorwaarden

In de relatie tot de verzekeraar heeft een verzekerde onder een beroepsaansprakelijkheidsverzekering een aantal wettelijke verplichtingen die in veel gevallen vervolgens ook nog eens contractueel vastgelegd zijn. Het gaat dan om de hierna te bespreken mededelingsplicht, de bereddingsplicht en het verbod bepaalde erkenningen te doen.

Allereerst is een verzekeringnemer (of de tot uitkering gerechtigde) die van de verwezenlijking van het verzekerd risico op de hoogte is of behoort te zijn op grond van art. 7:941 lid 1 en 2 BW verplicht zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is de verzekeraar hiervan op de hoogte te stellen en de verzekeraar alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen welke voor deze van belang zijn om zijn uitkeringsplicht te beoordelen.¹⁸ Deze mededelingsplicht (of: medewerkingsplicht¹⁹) dient er volgens de Hoge Raad toe inlichtingen en bescheiden te verschaffen die betrekking hebben op (a) de verwezenlijking van het risico dat heeft plaatsgevonden en (b) de schade die daaruit voortvloeit voor de verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde.²⁰ Hoewel strikt genomen niet noodzakelijk (er is sprake van een in de wet gecodificeerde verplichting),²¹ worden beide verplichtingen (toch) standaard in polisvoorwaarden opgenomen. Daarbij scherpen de polisvoorwaarden de mededelingsplicht van een verzekerde veelal aan door tot melding te verplichten zodra zich een voorval voordoet dat tot aansprakelijkheid

zou kunnen leiden.²² De verplichtingen zoals neergelegd in lid 1 en 2 van art. 7:941 BW zijn verbintenissen die bij een toerekenbare niet-nakoming de verzekeringsnemer ex. art. 6:74 BW tot schadevergoeding verplichten.²³ Bij beroepsaansprakelijkheidsclaims valt een situatie waarbij een verzekeraar aantoonbaar schade lijdt als gevolg van een te laat melden niet goed te bedenken.²⁴ Voorbeelden in de rechtspraak zijn mij ook niet bekend. Daaraan zal mede ten grondslag liggen dat beroepsbeoefenaars (ook gezien het claims made-karakter van hun beroepsaansprakelijkheidsverzekering) er belang bij hebben zo spoedig mogelijk te melden. Over een tuchtrechtelijke gehoudenheid daartoe spreek ik uitgebreider in paragraaf IV hierna. Zoals daar aan de orde komt, is het ook bij op het oog weinig kansrijke of evident kansloze claims (denk aan vorderingen die aantoonbaar verjaard zijn) aan te raden daar schriftelijk zo spoedig mogelijk bij de verzekeraar melding van te maken. Is nog geen claim ingediend, dan komt het verdedigbaar voor dat eerst dan een meldingsplicht ontstaat als sprake is van een *reële* mogelijkheid van het aansprakelijk gesteld worden.²⁵ Aangezien voor discussie vatbaar is wanneer een "reële mogelijkheid" zich voordoet, komt een terughoudende toepassing van de schadevergoedingssanctie ex. art. 6:74 BW in dergelijke gevallen gerechtvaardigd voor.²⁶

Bij verwezenlijking van het verzekerd belang heeft een verzekerde niet alleen een mededelings- maar ook een bereddingsplicht (art. 7:957 lid 1 BW). Een verzekeringnemer bij schadeverzekeringen (zoals een beroepsaansprakelijkheidsverzekering) is gehouden "binnen redelijke grenzen alle maatregelen te nemen, die tot voorkoming of vermindering van de schade kunnen leiden". De bereddingsplicht, zo staat sinds het *Amercentrale*-arrest vast, dient ertoe dat een verzekerde, in plaats van te vertrouwen op de verzekering, maatregelen neemt om het intreden van een verzekerd evenement te beperken of te voorkomen.²⁷ Ook deze

17 Art. 11 Verordening accountantsorganisaties. Zie ook Accountantskamer 2 september 2016, ECLI:NL:TACAKN:2016:89, rov. 2.7.2.

18 Van art. 7:941 lid 1 en 2 BW kan niet ten nadele van de verzekeringnemer en de tot uitkering gerechtigde worden afgeweken, zie art. 7:943 lid 2 BW.

19 M.L. Hendrikse, Ph.H.J.G. van Huizen & J.G.J. Rinkes (red.), *Verzekeringsrecht (Recht en Praktijk nr. VR2)*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, hoofdstuk 11.1

20 HR 5 oktober 2007, NJ 2007/542; HR 24 juni 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ2804 (art. 81 RO).

21 Zie het reeds onder oud recht gewezen *Benzol*-arrest, HR 16 januari 1959, NJ 1960/46 ("een redelijke en behoorlijke uitvoering der verzekeringsovereenkomst [bracht mede] en de bij die uitvoering in acht te nemen goede trouw eiste, dat verzekerden assuradeuren volledig op de hoogte hielden van alle in het kader van het overleg voor de schaderegeling zijnde omstandigheden, en dat het niet of niet behoorlijk nakomen van deze verplichting door verzekerden wanprestatie oplevert").

22 Zodoende tracht een verzekeraar een discussie te ondervangen over de vraag of een verwezenlijking van het risico zich voordoet als een beroepsbeoefenaar aansprakelijk wordt gesteld of dat daarvan reeds sprake is als een verzekerde kennis draagt of redelijkerwijze behoort kennis te dragen van een schadeval en redelijkerwijze rekening heeft te houden met de reële mogelijkheid dat hij tot vergoeding van de daaruit voortvloeiende schade zal worden aangesproken.

23 Indien de tot uitkering gerechtigde die op dat moment nog geen partij bij de overeenkomst is, maar die in de zin van art. 7:926 BW door aanvaarding van zijn aanwijzing krachtens de verzekering recht op uitkering kan krijgen de verplichtingen van art. 7:941 lid 1 en 2 BW niet is nagekomen, kan de verzekeraar de uitkering verminderen met de schade die hij daardoor leidt (7:941 lid 3 BW, zie *Asser/Wansink, Van Tiggele & Salomons 7-IX 2019/27-272*). Is aan de zijde van de verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een uit art. 7:941 lid 1 of 2 BW niet nagekomen met het opzet de verzekeraar te misleiden, dan vervalt het recht op uitkering (behoudens voor zover deze misleiding het verval van het recht op uitkering niet rechtvaardigt) (art. 7:941 lid 5 BW).

24 Hoogstens zou gedacht kunnen worden aan de situatie waarin een beroepsbeoefenaar een aansprakelijkstelling lange tijd negeert als gevolg aan de zijde van claimant de bereidheid om buiten rechte tot een redelijke schikking te komen wegvalt.

25 *Asser/Wansink, Van Tiggele & Salomons 7-IX 2019/259*; *Wansink* (2006), p. 357; Hof Arnhem 9 december 2003, VR 2004, 119 en 27 september 2005, ECLI:NL:GHARN:2005:AU4186.

26 Vgl. ook het 'redelijk belang'-criterium van art. 7:941 lid 4 BW en HR 17 februari 2006, NJ 2006/378.

27 HR 13 juni 1975, NJ 1975, 509.

verplichting is standaard in de polisvoorwaarden van beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen opgenomen. Keerzijde van de bereddingsplicht is dat een verzekeraar (dwingrechtelijk) gehouden is de daarmee gepaard gaande kosten te vergoeden (art. 7:957 lid 2 BW). Omdat BA-verzekeringen in de regel ook dekking bieden voor de kosten van verweer en rechtsbijstand alsmede voor de kosten gemaakt ter voorkoming of beperking van de schade,²⁸ sluiten wet en contract hier in de praktijk (goed) op elkaar aan.

Het dwingendrechtelijke art. 7:953 BW, tot slot, bepaalt dat indien een aansprakelijkheidsverzekering "bepaalde erkenningen" door de verzekerde verbiedt, overtreding van dat verbod geen gevolg voor zover de erkenning juist is. Een verbod tot erkenning van feiten heeft op grond van art. 7:953 BW nimmer gevolg. Die bepaling is dus slechts van toepassing als de polisvoorwaarden een verbod bevatten aan de benadeelde 'bepaalde erkenningen' te doen.²⁹ Het is aan een verzekeraar te stellen en te bewijzen dat een verzekerde in strijd heeft gehandeld met art. 7:953 BW. Slaagt een verzekeraar hierin, dan is het aan een verzekerde te stellen en te bewijzen dat de erkenning juist was of dat slechts feiten zijn erkend.³⁰ Dat het een verzekerde vrij staat feiten te erkennen (de tweede volzin van art. 7:953 BW) is in lijn met de heersende opvatting in de literatuur (een verbod feiten te erkennen kan bovendien als strijdig met de openbare orde en/of de goede zeden worden beschouwd).³¹ Dat de buitengerechtelijke erkenning van aansprakelijkheid ('ik ben schuldig') niet aan een verzekerde kan worden tegengeworpen indien deze door de feiten wordt gesteund (de eerste volzin van art. 7:953 BW),³² levert vaker discussie op.³³ Hetzelfde geldt voor de vraag of het onderscheid tussen erkenning van feiten en aansprakelijkheid niet te theoretisch is.³⁴ Als het antwoord op de feitelijk vraag of een automobilist met twee keer de maximaal toegestane snelheid door een

rood stoplicht rijdt en een overstekende voetganger schept bijvoorbeeld bevestigend luidt, ligt ook een bevestigend antwoord op de rechtsvraag of deze automobilist voor de schade van de voetganger aansprakelijk is voor de hand.

Over de (on)wenselijkheid van art. 7:953 BW hebben diverse auteurs hun licht laten schijnen.³⁵ Hoogenboezem en Hees betoogden in 2014 bijvoorbeeld dat een verzekerde er gezien het belang bij behoud van dekking bij een aansprakelijkstelling "helaas goed aan [doet] beperkt, en zeer secuur, tekst en uitleg te geven en terughoudend te zijn met het maken van excuses"³⁶ terwijl Zwart-Hink juist meent dat deze veronderstelling slechts bij hoge uitzondering steun vindt in het recht.³⁷ Zowel Hoogenboezem en Hees als Zwart-Hink wijzen terecht op het maatschappelijk breed erkende belang en de de-escalerende werking van (het aanbieden van) excuses. Redelijk handelend verzekeraars hebben daar eveneens belang bij. Goed verdedigbaar is dan ook dat art. 7:953 BW (en polisvoorwaarden die erkenningen door verzekeringsnemers verbieden) moet worden gezien vanuit het doel, dat is: (de op een verzekerde rustende medewerkingsplicht te) voorkomen dat (i) té eenvoudig aansprakelijkheid wordt erkend (die, als een verzekerde deze zelf had moeten dragen, niet zou zijn erkend) en (ii) het voorkomen van het risico van samenspanning tussen verzekerde en benadeelde.³⁸ Een dergelijke benadering pleit voor een jegens verzekerden welwillende toepassing van art. 7:953 BW (de-escalierend handelen verdient immers aanmoediging, en een verzekerde die op grond van art. 7:953 BW zijn dekking in gevaar dreigt te brengen zal minder snel het gesprek met een claimant aangaan en een minder open houding aannemen), waarbij bovendien redelijkerwijs als uitgangspunt mag worden aangenomen dat zowel het eerste als het laatste geval zich bij professionele dienstverleners niet snel zal voordoen.

28 M. de Haan & E.A.L. van Emden, *Beroepsaansprakelijkheid (Recht en Praktijk nr. CA11)*, Deventer: Wolters Kluwer 2014, hoofdstuk 13.2.
 29 Daarvan zal in de praktijk snel sprake zijn. Gebruikelijk is een bepaling in de verzekeringsvoorwaarden dat een de verzekerde zich moet onthouden van alles wat de belangen van de verzekeraar kan schaden. Vgl. Wansink (2006), p. 370).
 30 M.L. Hendrikse, Ph.H.J.G. van Huizen & J.G.J. Rinkes (red.), *Verzekeringsrecht (Recht en Praktijk nr. VR2)*, Deventer: Wolters Kluwer 2019, hoofdstuk 16.14.
 31 Vgl. Asser/Wansink, *Van Tiggele & Salomons 7-IX 2019/604*; Wansink (2006), p. 373. Blijkens het antwoord op Kamervragen moet de tweede volzin van art. 7:953 BW garanderen dat polisvoorwaarden geen beperkingen opleggen aan de verplichting van de arts om ingevolge art. 7:448 BW alle informatie over de behandeling te verstrekken (*Kamerstukken II 2005/06, aanhangsel van de Handelingen, nr. 1594*). Vanwege het dwingendrechtelijke karakter van art. 7:448 BW (art. 7:468 BW) is het de vraag of een dergelijk verbod, indien in rechte aangevochten, überhaupt standhoudt.
 32 Wansink (2006), p. 374 en 377; Asser/Wansink, *Van Tiggele & Salomons 7-IX 2019/604*. Ook een spontane erkenning onder een geëmotioneerde gemoedstoestand kan erin aan de weg staan dat een verzekeraar met succes een beroep doet op art. 7:953 BW, vgl. HR 10 januari 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC0470, NJ 1992/606 en Wansink (2006), p. 376. Zie over de toepassing van art. 7:953 BW in het kader van een schikking tussen verzekerde en benadeelde Rb. Rotterdam 4 april 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:2794.
 33 F. Stadermann, 'De verplichtingen voor de verzekerde na het ontstaan van schade', in: J.H. Wansink e.a., *Het nieuwe verzekeringsrecht. Titel 7.17 BW belicht*, Deventer: Wolters Kluwer, 2005, p. 144.
 34 Wansink (2006), p. 372.

IV De verhouding tussen verzekerde en de benadeelde: 'zoals het een redelijk handelend beroepsbeoefenaar betaamt'

IV.a Handelen als 'goed opdrachtnemer'

Hiervoor zijn de verplichtingen van beroepsbeoefenaars jegens hun verzekeraar uiteengezet. Deze verplichtingen volgen uit polisvoorwaarden en titel 7:17 BW. Jegens hun cliënten zijn advocaten, notarissen en accountants gehouden te handelen als 'goed opdrachtnemer' (art. 7:401 BW). Getoetst wordt of een beroepsbeoefenaar als redelijk handelend en bekwame vakgenoot zijn werkzaamheden

35 Zie recent de dissertatie van L.A.B.M. Wijntjens, *Als ik nu sorry zeg, beken ik dan schuld?*, Den Haag: Boom Uitgevers 2020. Zie bijvoorbeeld ook De Volkskrant 16 januari 2021, 'Een arts kan beter sorry zeggen'.
 36 K.P. Hoogenboezem en M.C. Hees, 'Het verbod tot erkenning van aansprakelijkheid', *WPNR 2014/7025*, p. 642.
 37 A. Zwart-Hink, 'Moet wie excuses aanbiedt ook schade vergoeden?', *NJB 2017/2032*.
 38 T.L. Cieremans, in: *GS Bijzondere overeenkomsten*, artikel 953 Boek 7 BW, aant. 1; Wansink & Van Tiggele-van der Velde, in: *T&C Burgerlijk Wetboek*, art. 7:953 BW, aant. 1.

verricht.³⁹ Hoe een redelijk handelend en bekwame advocaat, notaris of accountant omgaat met een aansprakelijkstelling is niet in een concrete wettelijke bepaling vastgelegd. Wel geven de (gedrags)regels die op advocaten, notarissen en accountants van toepassing zijn meer inzicht in hoe 'zorgvuldig handelen' moet worden begrepen. Ik sta hierna eerst stil bij deze voor advocaten, notarissen en accountants geldende gedragsregels, en bespreek dan hoe in het tuchtrecht aan deze gedragsregels toepassing wordt gegeven. Meer in het bijzonder komt dan aan bod (i) de verplichting tijdig en helder te communiceren, (ii) het melden van een aansprakelijkstelling bij een verzekeraar, (iii) het verstrekken van de contactgegevens van de verzekeraar aan een claimant en (iv) het door de beroepsbeoefenaar met de verzekeraar delen van dossierinformatie.

IV.b *De gedragsregels*

Een advocaat is op grond van regel 16 lid 1 van de Gedragsregels 2018 in de verhouding tot zijn cliënt gehouden zijn cliënt op de hoogte te brengen van belangrijke informatie, feiten en afspraken. De advocaat die een redelijk vermoeden heeft dan wel opmerkt dat hij in de behartiging van de belangen van zijn cliënt tekort is geschoten (waarbij het volgens de toelichting bij artikel 16 dan wel moet gaan om "min of meer ernstige tekortkomingen en regelrechte fouten") dient zijn cliënt op grond van lid 2 van diezelfde gedragsregel hiervan onverwijld op de hoogte te stellen en, indien het tekortkomen zodanige vormen aanneemt of dreigt aan te nemen dat de belangen van de advocaat en die van de cliënt (te) sterk uiteen gaan lopen, zo nodig te adviseren onafhankelijk advies te vragen. Om te voorkomen dat een advocaat daarbij art 7:953 BW schendt, is het aan te raden goed na te gaan of bij het op de hoogte stellen enkel feiten worden erkend dan wel of de eventuele erkenning van aansprakelijkheid door de feiten wordt gesteund.⁴⁰ Naleving van regel 16 lid 2 laat volgens de toelichting de mogelijkheid onverlet om vooraf met de verzekeraar de te volgen gedragslijn af te stemmen. Een dergelijke afstemming verdient aanbeveling.

Een notaris is op grond van art. 17 lid 1 van de Wet op het Notarisambt (de 'Wna') verplicht de belangen van alle bij de rechtshandeling betrokken partijen op onpartijdige wijze en met de grootst mogelijke zorgvuldigheid te behartigen. De verplichting zorgvuldig te handelen maakt onder meer dat een notaris een informatieplicht heeft (welke verplichting ook in art. 5 van de Verordening is vastgelegd).⁴¹ Deze informatieplicht omvat ook de verplichting vragen van belanghebbenden te beantwoorden en op een

aansprakelijkstelling te reageren.⁴² Opvallend genoeg volgt uit de Wna en de Verordening geen verplichting voor een notaris om uit eigen beweging een (vermoeden van) tekortschieten in de dienstverlening te melden.

Een accountant dient zich op grond van art. 2 van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (de 'VGBA') te houden aan onder meer de fundamentele beginselen van professionaliteit en zorgvuldigheid. De VGBA geeft zodoende invulling aan de verantwoordelijkheid van een accountant te handelen in het algemeen belang.⁴³ Het professionaliteitsbeginsel is van toepassing op elk handelen of nalaten van de accountant (waarbij als voorwaarde voor tuchtrechtelijke handhaving wel geldt dat een gedraging een relatie moet hebben met de uitoefening van het accountantsberoep), het zorgvuldigheidsbeginsel is van toepassing bij de uitoefening van zijn beroep (art. 3 VGBA). Mede nu – gelijk aan notarissen – ook bij accountants de in acht te nemen belangen verder strekken dan die van hun individuele cliënt, mag worden aangenomen dat het professionaliteits- en zorgvuldigheidsbeginsel accountants verplichten tot beantwoording van vragen als een cliënt zich klaagt over diens dienstverlening en tot het reageren op een aansprakelijkstelling. Ook uit de VGBA volgt voor een accountant geen verplichting proactief een (vermoeden van) tekortschieten in de dienstverlening te melden.

IV.c *Heldere en tijdige communicatie*

Dat van een beroepsbeoefenaar die met een aansprakelijkstelling wordt geconfronteerd heldere en tijdige communicatie wordt verlangd, volgt consequent uit gepubliceerde tuchtrechtspraak. Gelet op de belangen van een claimant bij die melding, zo oordeelde het Hof van Discipline (het 'HvD') in 2014, mag een aansprakelijkgestelde advocaat degene die hem aansprakelijk stelt bijvoorbeeld niet in het ongewisse laten over de vraag of aanmelding van een schadegeval heeft plaatsgevonden. Dat geldt, zo zal niet verbazen, volgens het HvD in het bijzonder indien een claimant van de aansprakelijk gestelde advocaat uitdrukkelijk aanmelding bij de verzekeraar verlangt.⁴⁴ Ook van notarissen wordt verwacht dat zij jegens claimanten ondubbelzinnig, tijdig en (uiteraard) naar waarheid informatie verstrekken over een aansprakelijkstelling.⁴⁵ Het enkele feit dat een notaris zonder toestemming van een beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar contractueel niet bevoegd zou zijn aansprakelijkheid te erkennen maakt dit niet anders en biedt een notaris geen vrijbrief om overleg met claimanten uit de weg te gaan.⁴⁶ Accountants dienen eveneens in voldoende mate

39 M. de Haan & E.A.L. van Emden, *Beroepsaansprakelijkheid* (Recht en Praktijk nr. CA11), Deventer: Kluwer 2014, alinea 2.1. Zie voor wat betreft de advocatuur ook Gedragsregels 2018, Regel 1, lid 1.

40 Zie in dat kader zowel K.P. Hoogenboezem en M.C. Hees, 'Het verbod tot erkenning van aansprakelijkheid', *WPNR* 2014/7025, p. 642 als A. Zwart-Hink, 'Moet wie excuses aanbiedt ook schade vergoeden?', *NJB* 2017/2032.

41 Art. 5 van de Verordening ("De notaris licht alle partijen bij de rechtshandeling waarvoor zijn tussenkomst is ingeroepen voor over de gevolgen van de handeling").

42 L.C. Dufour, 'Reageren op een aansprakelijkstelling: hoe verhouden de eisen die de tuchtrechter aan de notaris stelt zich tot de bepalingen in beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen?', *Juridische berichten voor het notariaat*, nr. 6, juni 2020, p. 8.

43 VGBA, art. 2.

44 Hof van Discipline 10 januari 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:23, rov. 5.3.

45 Vgl. Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch 17 september 2018, ECLI:NL:TNORSHE:2018:18. Notariskamer van het Hof Amsterdam 4 februari 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:171.

46 Vgl. Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch 17 september 2018, ECLI:NL:TNORSHE:2018:18, rov. 4.13.

te responderen op een aansprakelijkstelling. Is aan die verplichting voldaan, dan bestaat, zo kan uit een uitspraak van de Accountantskamer van 9 december 2019 worden opgemaakt, er voor een accountant in beginsel geen (uit de beroepsregels voortvloeiende) verplichting met een claimant in gesprek te gaan.⁴⁷ Een verplichting om met een claimant in gesprek te gaan nadat op diens aansprakelijkstelling is gereageerd zie ik ook niet terugkomen in tuchtrechtspraak voor advocaten en notarissen.

IV.d *Bij verzekeraar melden van aansprakelijkstelling?*

Waar wel overeenstemming bestaat over de noodzaak en het belang van heldere en tijdige communicatie, is de tuchtrechtspraak minder eenduidig over het al dan niet bij de verzekeraar moeten melden van een aansprakelijkstelling. De Raad van Discipline (de 'RvD') oordeelde in een recente uitspraak van 13 juli 2020 dat een advocaat daartoe gehouden is. Mede nu verzekeringspolissen kunnen bepalen dat het recht op uitkering komt te vervallen indien een schadegeval niet tijdig wordt aangemeld, staat het een advocaat (tuchtrechtelijk) volgens de RvD niet vrij op grond van een eigen opvatting van zijn aansprakelijkheid te bepalen of hij, aansprakelijk gesteld voor het vergoeden van schade, al dan niet gebruik zal gaan maken van die verzekering.⁴⁸ Aanmelding van een aansprakelijkheidsstelling van een advocaat bij zijn verzekeraar dient in beginsel dan ook zo spoedig mogelijk te gebeuren en het niet melden is tuchtrechtelijk verwijtbaar. Een notaris lijkt daarentegen wel de tuchtrechtelijke beoordelingsvrijheid te hebben of hij een aansprakelijkstelling aan zijn verzekeraar doorzet. Volgens de Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch en de notaris-kamer van het Hof Amsterdam is het "*aan de notaris zelf om te beoordelen of hij een aansprakelijkheidsstelling aan zijn verzekeraar wil melden.*"⁴⁹ Over deze al dan niet op een accountant rustende verplichting is mij geen uitspraak van de Accountantskamer of het CBB bekend.

De discrepantie tussen enerzijds de advocatuur en anderzijds het notariaat kan ik niet goed verklaren. Ook nu de het notariaat hecht aan vergoeding in geval van aansprakelijkheid (aansprakelijkheid van notarissen die meer dan EUR 1.000.000 bedraagt is tot een bedrag van EUR 25.000.000 bijvoorbeeld gedekt via een door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie afgesloten collectieve verzekering)⁵⁰ is opvallend dat een notaris de tuchtrechtelijke vrijheid lijkt te hebben een aansprakelijkstelling wel of niet bij zijn verzekeraar te melden. Het uitblijven van een melding kan in de verhouding tot de verzekeraar (en daarmee indirect in de verhouding tot de claimant) immers gevolgen hebben. Ik stond in dit kader hiervoor al stil bij de mededelingsplicht van art. 7:941 BW en het claims-made karakter van

beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen. Daarenboven bevatten polissen vaak de verplichting dat een vordering binnen een termijn X bij de verzekeraar wordt gemeld. Behoudens bijzondere omstandigheden meen ik dan ook dat van een redelijk handelend en redelijk bekwaam notaris (of accountant) mag worden verlangd dat deze een claim steeds bij zijn verzekeraar meldt. Hoewel het risico van niet melden strikt genomen voor rekening van de niet-meldende partij komt (het niet nakoming van een meldingsplicht kan ertoe leiden dat een beroepsbeoefenaar en niet zijn verzekeraar voor de schade op dient te komen), stelt een notaris door niet tijdig te melden claimanten immers bloot aan vermijdbare en onnodige financiële risico's.⁵¹ Een weigering te melden zal bovendien niet bijdragen aan het oplossen van een conflict tussen claimant en notaris of accountant.

IV.e *Verstrekken contactgegevens van verzekeraar aan claimant?*

Over de vraag of de contactgegevens van een verzekeraar met een claimant gedeeld moeten worden, zijn diverse tuchtrechtelijke uitspraken geweest. Daarin wordt van belang geacht of een beroepsbeoefenaar de claim al dan niet expliciet van de hand wijst.

Geeft een aangesproken advocaat aan een claimant te kennen dat hij de claim afwijst, dan is een advocaat volgens het HvD *niet* verplicht de naam van de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar kenbaar te maken.⁵² Het feit dat een advocaat verplicht verzekerd is tegen beroepsaansprakelijkheid, zo overwoog het HvD in 2019 ter onderbouwing van dit oordeel, betekent immers (nog) niet dat claimanten een aanspraak op de verzekeraar hebben. Het staat claimanten vrij de aangesproken advocaat in rechte aan te spreken en wordt een vordering toegewezen, dan ontstaat een betalingsverplichting voor de aangesproken advocaat. Of de verzekeraar die schade al dan niet vergoedt is volgens het HvD echter een zaak tussen de verzekeraar en de advocaat.⁵³ Het argument dat een claimant geen rechtstreeks vorderingsrecht heeft op de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van een aangesproken accountant, en dat daarom geen contactgegevens of polisdetails verstrekt hoeven worden, vindt in een uitspraak van 10 februari 2020 ook bij de Accountantskamer weerklank.⁵⁴ Zie in gelijke zin een uitspraak van de Accountantskamer van 11 juni 2010, waarin het verwijt dat de aansprakelijk gestelde accountant niet op eerste verzoek informatie dienaangaande had verstrekt door de Accountantskamer "van onvoldoende tuchtrechtelijk gewicht" werd geacht.⁵⁵ Uit een uitspraak van de Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden van 23 november 2016 lijkt eveneens te volgen dat de notaris die een claimant

47 Accountantskamer 9 december 2019, ECLI:NL:TACAKN:2019:79, rov. 4.7.

48 Raad van Discipline 13 juli 2020, ECLI:NL:TADRAMS:2020:166, rov. 5.28.

49 Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch 26 maart 2018, ECLI:NL:TNORSHE:2018:4, rov. 4.11; Notariskamer van het Hof Amsterdam 27 november 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:4429, rov. 6.15. Zie ook Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden 27 november 2018, ECLI:NL:TNORARL:2018:45, rov. 4.9.3.

50 Art. 15 lid 3 van de Verordening.

51 Vgl. ook Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch 17 september 2018, ECLI:NL:TNORSHE:2018:18, rov. 4.13.

52 Hof van Discipline 9 december 2019, ECLI:NL:TAHVD:2019:217, rov. 5.5.

53 Hof van Discipline 9 december 2019, ECLI:NL:TAHVD:2019:217, rov. 5.5.

54 Accountantskamer 10 februari 2020, ECLI:NL:TACAKN:2020:11, rov. 2.19 en 4.18.

55 Accountantskamer 11 juni 2010, ECLI:NL:TACAKN:2010:YH0069, rov. 4.13.

mededeelt dat hij een claim van de hand wijst niet verplicht is de naam van zijn verzekeraar kenbaar te maken.⁵⁶

Wordt een standpunt met betrekking tot de claim niet medegedeeld en wordt claimant dus in het ongewisse gehouden, dan bestaat er voor advocaten in beginsel wel een gehoudenheid de gegevens van de verzekeraar desgevraagd kenbaar te maken zodat een claimant contact kan opnemen met de verzekeraar om duidelijkheid te verkrijgen over de wijze waarop deze de claim afhandelt.⁵⁷ Het nalaten de gegevens te verstrekken is voor advocaten dan in beginsel tuchtrechtelijk verwijtbaar. In een uitspraak van 19 augustus 2019 lijkt de Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch eenzelfde gedachtegang te volgen. Het staat een notaris weliswaar vrij de behandeling van een aansprakelijkstelling aan de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar over te laten, maar als een notaris slechts mededeelt dat een aansprakelijkstelling aan de aansprakelijkheidsverzekeraar is voorgelegd ligt het op diens weg de claimant contactgegevens te verstrekken van de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar. Het niet toezenden van deze gegevens en het over een periode van enkele maanden onbeantwoord laten van verzoeken tot contact, zo volgt uit ditzelfde oordeel, is dan tuchtrechtelijk verwijtbaar.⁵⁸

Een nuancering is evenwel op zijn plaats. Uit tuchterspraak van de RvD en het HvD kan namelijk worden afgeleid dat een beroepsbeoefenaar niet verplicht is om een benadeelde in alle omstandigheden en gevallen in staat te stellen rechtstreeks contact op te nemen met diens beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar.⁵⁹ Het materiele belang van een claimant is er in gelegen dat niet onduidelijk mag zijn of een claim bij de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar is gemeld. Een claimant moet dus kunnen vaststellen dat melding is gedaan van een claim.⁶⁰ Aan de waarborgfunctie dat een beroepsbeoefenaar voldoende verzekerd is tegen beroepsaansprakelijkheidsclaims kan echter op meer dan één manier tegemoet worden gekomen.⁶¹ De hoeveelheid klachten en ingestelde procedures (is sprake van een 'beroepsklager'), de vraag hoeveel eventuele andere partijen met klachten worden benaderd (het 'olievlek-effect') en de aard van de gemaakte verwijten kunnen dan verantwoord worden dat een beroepsbeoefenaar de ontvangst van een aansprakelijkstelling bevestigt, daarvan bij zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar melding maakt maar diens

contactgegevens niet met de claimant deelt.⁶² Of dat tuchtrechtelijk acceptabel is zal dan afhangen van de vraag of het delen van contactinformatie bijdraagt aan het oplossen van een geschil en of er tussenoplossingen denkbaar zijn die eveneens waarborgen dat een claimant zich er zeker van ziet dat een claim is ingediend en dat bij aansprakelijkheid de beroepsaansprakelijkheidsverzekering voldoende dekking biedt.⁶³ Hoewel in de op deze beroepsbeoefenaars betrekking hebbende tuchterspraak nog niet aan de orde gekomen, ligt het voor de hand dat voorgaande ook opgaat daar waar het notarissen en accountants betreft.

IV.f *Met verzekeraar delen van vertrouwelijke gegevens?*

Advisering door advocaten, notarissen en accountants heeft een vertrouwelijk karakter. In het kader van de adviesrelatie gedeelde informatie kan zodoende niet aan derden worden verstrekt. Tegelijkertijd zal een verzekeraar een dekkingsstandpunt moeten kunnen innemen, een aansprakelijkstelling inhoudelijk moeten kunnen beoordelen, en heeft een verzekerde een mededelingsplicht (art. 7:941 lid 1 en 2 BW). Het toezenden van voor de beoordeling van een tegen een accountant ingestelde beroepsaansprakelijkheidsclaim noodzakelijke stukken werd in een uitspraak van 9 december 2013 dan ook terecht door de Accountantskamer gesanctioneerd.⁶⁴ Zolang een beroepsbeoefenaar zich noodzakelijke stukken beperkt (al dan niet in combinatie met de mededeling dat de stukken op vertrouwelijke basis worden toegezonden), kan een beroepsbeoefenaar dus dossierinformatie met zijn verzekeraar delen.

V Conclusie

Waar gehakt wordt, vallen spaanders en waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt. Voor de financiële gevolgen van dergelijke fouten zijn advocaten, notarissen en accountants verplicht verzekerd. Ten overstaan van hun hun verzekeraar hebben beroepsbeoefenaars betrekkelijk afgebakende verplichtingen. Zij hebben de plicht hun verzekeraar te informeren over een aansprakelijkstelling en alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen om diens uitkeringsplicht te beoordelen (art. 7:941 lid 1 en 2 BW), zij moeten binnen redelijke grenzen alle maatregelen nemen die tot voorkoming of vermindering van de schade kunnen leiden (art. 7:957 BW), en zij zullen zich er in hun mededelingen tegenover benadeelden rekenschap van dienen te geven dat het uiteindelijk de verzekeraar is die bij aansprakelijkheid 'de rekening betaalt' (7:953 BW). Daar waar het benadeelden betreft, mag volgend op een aansprakelijkstelling van een redelijk handelend en redelijk bekwaam beroepsbeoefenaar een heldere en tijdige reactie worden verwacht.

56 Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden 23 november 2016, ECLI:NL:TNORARL:2016:56, rov. 3.3.

57 Hof van Discipline 9 april 2018, ECLI:NL:TAHVD:2018:58; Hof van Discipline 9 december 2019, ECLI:NL:TAHVD:2019:217, rov. 5.6; Raad van Discipline 1 december 2019, ECLI:NL:TADRSHE:2019:180; Hof van Discipline 21 september 2020, ECLI:NL:TAHVD:2020:196.

58 Kamer voor het notariaat 's Hertogenbosch 19 augustus 2019, ECLI:NL:TNORSHE:2019:19, rov. 4.22.

59 Raad van Discipline 8 april 2019, ECLI:NL:TADRAMS:2019:73; Hof van Discipline 10 januari 2020, ECLI:NL:TAHVD:2020:28. Zie ook art. 7:954 BW, welk artikel bij een aansprakelijkheidsverzekering een directe actie slechts biedt in geval van schade door dood of letsel.

60 Hof van Discipline 10 januari 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:23.

61 Hof van Discipline 9 december 2019, ECLI:NL:TAHVD:2019:217, rov. 5.4.

62 Raad van Discipline 8 april 2019, ECLI:NL:TADRAMS:2019:73, rov. 5.2.

63 In de zaak die resulteerde in de uitspraak van de Raad van Discipline van 8 april 2019 zonden de aangesproken advocaten de melding van de claim aan de verzekeringstussenpersoon aan de Deken, en bevestigde de Deken schriftelijk dat de claim was gemeld en voor welke bedragen de beroepsaansprakelijkheidsverzekering dekking bood.

64 Accountantskamer 9 december 2013, ECLI:NL:TACAKN:2013:70, rov. 4.7.2-4.7.3.

Hoewel ik daarbij een lastig te verklaren onderscheid constateer tussen advocaten (die tuchtrechtelijk gehouden zijn iedere claim bij een verzekeraar te melden) en notarissen (op wie die verplichting niet lijkt te rusten), is het beroepsbeoefenaars verder aan te raden claims altijd bij de verzekeraar te melden. Daarbij kan voor de beoordeling van dekking en aansprakelijkheid noodzakelijke vertrouwelijke dossierinformatie met de verzekeraar worden gedeeld. Als een claim door een beroepsbeoefenaar wordt afgewezen, hoeven de contactgegevens van de verzekeraar niet met een claimant te worden gedeeld. Is een beroepsbeoefenaar niet bereid daarover openheid te bieden, bijvoorbeeld omdat hij zich met een beroepsklager geconfronteerd ziet, dan is het aan te raden op een andere manier duidelijkheid te verschaffen over het feit dat melding is gedaan van een claim. In meer algemene zin geldt dat duidelijkheid over het behandeltraject van een aansprakelijkstelling de voorkeur verdient. Helemaal als beroepsbeoefenaar en verzekeraar daarbij samen optrekken, blijven aansprakelijkheidsgeschillen beperkt tot geschillen over de aansprakelijkheid en worden tuchtklachten voorkomen.